

NYE VEIER AS AVD PROSJEKTKONTOR E6
TRØNDELAGE
Tangen 76
4608 KRISTIANSAND S

Saksbehandler, innvalgstelefon
Tore Haugen, +47 73199200

Nye Veier – utslippstillatelse for anleggsarbeider på E 6 i Malvik kommune

-----
Fylkesmannen i Trøndelag gir Nye Veier AS utslippstillatelse for anleggsvirksomhet i forbindelse med midlertidig anleggsarbeider på E 6 langs strekningen Væretunnelen – Helltunnelen i Malvik kommune. Tillatelsen omfatter også fysiske inngrep i vassdrag.

Fylkesmannen fatter vedtak om gebyr på kr. 33.300-, for saksbehandlingen.

Vi viser til søknad fra Nye Veier av 30.6.2020.

Fylkesmannen i Trøndelag har gjennomgått søknaden og gir i medhold av forurensningsloven §§ 11 og 16 Nye Veier AS utslippstillatelse for anleggsvirksomhet i forbindelse med oppgradering av E6 mellom Væretunnelen og Helltunnelen i Malvik kommune.

I forbindelse med fysiske inngrep i vassdragene gis også tillatelsen i medhold av lakse- og innlandsfiskekloven § 7, forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Det skal sendes inn egen søknad om etablering av massedeponi og lager for jordmasser og ved graving i forurensete masser..

Søker må også sørge for å innhente nødvendige tillatelser fra andre aktuelle myndigheter.

Tillatelsen gjelder fra dags dato og forutsetter at alle nødvendige renseinstallasjoner er etablert og satt i drift før det starter produksjon på anlegget (som kan medføre utslipp).

Det understrekes at all forurensning fra bedriften isolert sett er uønsket. Selv om utslipp holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere utslippene så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Det samme gjelder utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er satt grenser for gjennom særskilte vilkår.

At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56. I tillegg til de krav som følger av tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter som er hjemlet i disse lovene. Enkelte av forskriftene er nevnt i tillatelsen. For informasjon om øvrige regler som kan være aktuelle for bedriften, viser vi til Miljødirektoratets hjemmesider, www.miljodirektoratet.no/

Brudd på utslippstillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven samt forskrifter fastsatt i medhold av disse lovene, er straffbart.

Endringer

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen etter kriteriene i forurensningsloven § 18. Krav om endring kan stilles fra både forurensningsmyndighetene og bedriften.

Endringer skal være basert på skriftlig saksbehandling og en tilstrekkelig utredning av de forhold som saken gjelder. Eventuell endringsøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført. Tillatelsen kan tilbakekalles eller endres 10 år etter dette vedtak, jfr. forurensningsloven § 18.

Vedtak om gebyr

Forurensningsforskriften kapittel 39 (gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven) inneholder bestemmelser om gebyrsatser for arbeidet med utslippstillatelser og tilsyn. Bedriften er i brev fra Fylkesmannen av 21.7.20 varslet gebyr på kr. 33.300-, for saksbehandlingen, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Det er ikke mottatt kommentarer på dette varselet.

Det betyr at bedriften skal betale et gebyr på kr. 33.300-, for saksbehandlingen. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes fra Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato.

Vedtaket om gebyrsats kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brev er mottatt, jf. forurensningsforskriftens § 41-5. Eventuell klage bør begrunnes og skal sendes Fylkesmannen. Klagen gis ikke oppsettende virkning, og det fastsatte gebyr må derfor betales i samsvar med ovenstående. Hvis direktoratet imøtekommer klagen, vil det overskytende beløp bli refundert.

Redegjørelse

E6 mellom Væretunnelen og Helltunnelen i Malvik kommune skal oppgraderes. I denne forbindelse skal det bl.a. drives nytt tunnellop i Væretunnelen, Stavsjøtunnelen og Helltunnelen.

I tillegg skal det utføres gravearbeider i dagsoner mellom tunnelene, bygges ny bru over elva Homla og utføres stabiliserende tiltak i og ved diverse vassdrag.

Alle aktiviteter hvor det forventes utslipp til vassdrag av betydning skal renses før utslipp, evt. utføre andre tiltak for å begrense utslipp.

Det er utført en risikovurdering for utslipp av anleggsvann for hver resipient basert på vannføring i bekk/elv og mengde utslippsvann. På dette grunnlaget er det foreslått konsentrasjoner i utslippsvannet for å unngå skader i resipientene.

Virksomheten vil bli pålagt å utføre målinger av utslippsvannet og utføre overvåking i vassdragene.

Ved graving i forurensete masser skal det sendes egen søknad. Masser fra tunnelpåhugg og forskjæring er tenkt brukt i områder som krever stabilisering og i massdeponi.

Det har ikke kommet frem opplysninger i søknaden som tilsier at det er boliger som vil bli berørt av støy, støv og rystelser fra utbyggingen (utover gjeldende grenseverdier). Hvis dette likevel er tilfelle, må virksomheten oppfylle støykrav i hht. T-1442 (retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging) og utføre tiltak for å begrense støv.

Høring av saken

Søknaden er lagt ut til offentlig gjennomsyn og kommunen og berørte parter er tilskrevet. Det er kommet inn kommentarer til søknaden fra Malvik kommune, Trøndelag Fylkeskommune og Daniel Wiesenberg.

Malvik kommune

Kommunen mener det ikke er godt nok at foreslåtte grenseverdier for pH og partikler (SS) skal være oppfylt 90 % av tiden. Episodiske utslipp kan ødelegge både elvemusling og fiskebestander ved store overskridelser.

Grenseverdiene for pH må derfor kvalitetssikres slik at det også under perioder med lav vannstand i er levelige forhold for sårbare arter og bestander. Det samme må gjelde for grenseverdien for suspendert stoff.

Her sier Nye Veier at grenseverdier for pH og suspendert stoff i anleggsvann for den enkelte resipient er satt på bakgrunn av en risikovurdering med hensyn til resipienten sin tilstand, sårbarhet og forventet påvirkning i anleggsfasen.

Før utslipp vil anleggsvannet bli målt kontinuerlig blant annet med hensyn til turbiditet og pH og data skal overføres direkte til entreprenør. Det skal etableres et system for at anleggsvann som overskrider grenseverdiene sendes i retur til ytterligere rensing og ikke til utslipp i resipient.

I perioder med mye nedbør i anleggsområdet (som er periodene med fare for overutslipp) må man også påregne at vannstanden i berørte vassdrag vil gi en økt fortyningseffekt slik at virkningen av utslippene blir mindre. Det er også satt opp vannloggere i samtlige 12 resipienter nedstrøms anleggsområde. Her overvåkes blant annet pH og turbiditet kontinuerlig.

Kommunen har kommentert utslippene til alle vassdrag i anleggsområdet med muligheter for påvirkning av vannkvalitet og fisk og annet liv i vassdragene. Her har Nye Veier kommet med tilbakemelding på hvordan de skal følge opp kommunens kommentarer og opplyser at det bl.a. skal lages stedsspesifikke tiltaksplaner for arbeid i og ved vannmiljø. Slike planer vil inneholde konkrete avbøtende tiltak for den spesifikke resipient. Planen vil være tilpasset den endelig løsning fra detaljeringsfasen og planlagt anleggsgjennomføring. Disse planene skal sendes Fylkesmannen i forkant av arbeidet som skal utføres i hvert enkelt vassdrag.

Når det gjelder støy i anleggsperioden mener kommunen at tiltakshaver til enhver tid skal kunne dokumentere at anleggsarbeidene foregår innenfor gjeldende støykrav.

De mener videre at det må utføres kontinuerlig overvåking av støy langs anleggsveier og fra anleggsområder, og at det settes inn avbøtende tiltak ved behov.

Her svarer Nye Veier at entreprenørens internkontrollsystem skal ivareta dokumentasjon mht. støykrav og sikre at dette gjøres systematisk og kontinuerlig. Stedsspesifikke tiltaksplaner vil inkludere støy og luftkvalitet. Situasjonen skal evalueres løpende opp mot henholdsvis T-1442/2016 og T-1520/2012 og ytterligere tiltak settes inn om nødvendig. Tiltak kan være behov for flere dammer som lastebiler og maskiner skal kjøre gjennom og varslingssystem for støy og støy kan også bli vurdert.

Trøndelag Fylkeskommune

Fylkeskommunen opplever søknaden om midlertidig utslipp av anleggsvann som godt beskrevet og grundig utredet.

Fylkeskommunen mener det er et bedre forslag å bruke CO₂-gass enn syre for å justere pH i tunneldrivevann for å minimere risikoen for skade på miljøet. Dette tas til orientering av Nye Veier.

Fylkeskommunen mener videre at søknaden ikke utreder konkrete påvirkninger på de ulike resipientene og at søknaden oppfattes som generell og fylkeskommunen etterlyser konkrete løsninger for tiltak som skal gjennomføres for de ulike resipientene.

Her opplyser Nye Veier at det skal utarbeides stedsspesifikke tiltaksplaner før arbeid i og ved vannmiljø starter. Slike planer vil inneholde konkrete avbøtende tiltak for den spesifikke resipient. Planen vil være tilpasset den endelige løsning fra detaljeringsfasen og planlagt anleggsgjennomføring. Effekt av avbøtende tiltak vil bli kontrollert gjennom oppgitt måleprogram.

På seks av resipientene skal det gjennomføres stabiliseringstiltak i form av motfyllinger, erosjonssikring og terengavlastende tiltak. Her kan det bli avrenning av nitrat pga. sprengstoff som kan være en langvarig påvirkning og Fylkeskommunen bør at det vurderes etablering av avskjærende system for å lede vekk vannet på en kontrollert måte. Her sier Nye Veier at det skal utarbeides et estimat over forventet mengde nitrat i massene og på denne bakgrunn skal tiltak utføres.

Ekstra oppmerksomhet og sikring av vanntilstanden må ivaretas for å sikre at Høybybekken og Homla ikke blir påvirket av etablering av massedeponi og riggområder.

Her sier Nye Veier at det for massedeponi skal sendes egen søknad til Fylkesmannen.

Fylkeskommunen merker seg at det foreslås kvartalsvis overvåking av resipientene. Her mener de at det bør vurderes månedlig overvåking av resipientene. Månedlig overvåking vil bedre sikre kontroll av vanntilstanden i bekkene da miljømålet i vannforskriften §4 er at ingen vannforekomster skal få forringet vanntilstand.

Her opplyser Nye Veier at det skal foretas kontinuerlig logging av nøkkelparametere i prosjektet og at hyppigere stikkprøver derfor ikke bør være nødvendig.

Fylkeskommunen kan ikke se at resultatene fra vannovervåkingen er lagt inn i vannmiljø og anmoder om at dette blir gjort.

Her sier Nye Veier at dette skal bli gjort.

Daniel Wiesenberg.

Wiesenberg mener at Svedalsbekken allerede har blitt sterk belastet gjennom utbyggingsaktiviteter på Vuluvegen og mener at det ikke er planlagt / beskrevet tilstrekkelig sikring av Svedalsbekken under anleggsperioden.

Her opplyser Nye Veier at før anleggsarbeid i og ved Svedalsbekken kan starte opp skal det utarbeides en stedsspesifikk tiltaksplan for miljø. Planen vil definere konkrete tiltak for å minimere påvirkning på bekken med utgangspunkt i endelig løsning fra detaljeringsfasen og planlagt anleggsgjennomføring. I tillegg er det satt grenseverdier for utslipp av rensed anleggsvann for pH, suspendert stoff og olje ut fra vurdering av bekkens tåleevne.

Fylkesmannens vurdering av høringsuttalelser og begrunnelse for vedtaket

Utslipp til luft

Det stilles krav om at det skal utarbeides en plan for hvordan utslipp av støv skal begrenses i anleggsperioden. Dette blir spesielt viktig nær boliger.

Støy

Det har ikke kommet frem opplysninger i søknaden som tilsier at det er boliger/hytter som vil bli berørt av støy fra utbyggingen utover gjeldende grenseverdier.

Hvis dette likevel er tilfelle må virksomheten oppfylle støykrav i hht. T-1442 (retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging og bestemmelser om anleggsvirksomhet).

Forurenset grunn og massedeponi

Det skal sendes egne søknader for etablering av deponi og arbeider i forurenset grunn.

Utslipp til vann

Anleggsarbeidet omfatter bl.a. bygging av tunnel, graving og sprenging i dagsoner, fysiske inngrep i vassdrag og sementarbeider. Alle disse aktivitetene kan medføre utslipp til vann.

Utslipp fra boring av tunnel regnes som den aktiviteten som kan medføre de største utslippene. Alt borevann skal derfor passere renseanlegg før utslipp.

Det skal også utføres tiltak for å begrense utslipp fra de andre aktivitetene, se vilkårsdelen pkt. 3 i vedlegg til tillatelsen.

Det er utført en risikovurdering for utslipp av anleggsvann for hver resipient basert på vannføring i bekk/elv og mengde utslippsvann. På dette grunnlaget er det foreslått konsentrasjoner i utslippsvannet for å unngå skader i resipientene.

Her er det foreslått at utslippsverdiene skal oppfylles for 90 % av prøvene. Dette kan aksepteres for arbeider i dagen da det kan oppstå episoder med mye nedbør. For utslipp fra de tre tunnelene (som regnes som de største utslippskildene) bør ikke nedbør være en faktor som påvirker utslippet og her skal alle prøvene oppfylle utslippskrav. For arbeider i dagen bør heller ikke utfordringer med pH være et problem da det bl.a. ikke tillates utslipp av vann fra betongarbeid direkte til vassdrag. Vask av betongutstyr og betongbil tillates heller ikke i anleggsområdet med fare for utslipp til vassdrag. I perioder med lav og normal nedbør tillates ikke overskridelser av grenseverdiene for partikler.

Det skal utføres prøvetaking av utslippet i hele anleggsperioden og det skal utarbeides et program for undersøkelser i vassdragene i samme periode. For nøkkelparametere som pH og SS skal det utføres kontinuerlig logging i vassdragene.

I tillegg til steinstøv/jordpartikler kan avløpsvann fra driving av tunnel inneholde nitrogen fra sprenging og lagring av utsprengt masse, utslipp av basisk vann ved bruk av sement i tunnelen og utslipp fra søl av olje. Renseanlegget for tunnelvann skal derfor i tillegg til fjerning av partikler også bygges slik at evt. oljerester skal tas ut og justere pH ved behov.

Det kan også bli utslipp fra deponering av masser, etablering av fyllinger, andre sementarbeider, riggområder og graving i masser. Her skal det utføres tiltak slik at utslipp fra disse aktivitetene ikke medfører skadelige utslipp av partikler, nitrogen, olje og evt. andre parametere.

Det skal lages stedsspesifikke tiltaksplaner for arbeid i og ved vannmiljø. Slike planer skal inneholde konkrete avbøtende tiltak for den spesifikke resipient. Planen vil være tilpasset den endelige løsningen fra detaljeringsfasen og planlagt anleggsgjennomføring. Disse planene skal sendes Fylkesmannen i forkant av arbeidet som skal utføres i hvert enkelt vassdrag.

For alle aktivitetene som utføres på anlegget skal det gjøres tiltak for å begrense utslipp av plastrester.

Utslipp av sanitærvløpsvann fra boligbygg skal avklares med kommunen.

Utslippspunkt for driving av tunnel, og andre avløp med punktutslipp, skal velges slik at innblandingen blir mest mulig effektiv og skal avklares med kommunen med bakgrunn i deres kunnskap om fiskeforhold og evt. elvemuslinger i vassdragene.

Slam fra renseinnretningene skal leveres godkjent mottak for slikt avfall.

I utgangspunktet skal det kun benyttes sementbaserte tetningsmidler. Dersom andre tetningsmidler benyttes, er det utbyggers ansvar å dokumentere eventuell miljørisiko før dette midlet kan benyttes.

Vurdering etter vannforskriften

Ifølge vannforskriften § 4-6 skal tilstanden i overflatevann og grunnvann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenoprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Vannforskriftens § 12 gir åpning for ny aktivitet eller nye inngrep som likevel i en liten grad kan påvirke tilstanden i resipienten negativt. Det kan tillates forringelse fra svært god til god økologisk tilstand forutsatt av visse vilkår er oppfylt.

Det er 12 ferskvannsresipienter langs aktuelle strekning.

Det er etablert et overvåkningsprogram for ferskvannsresipientene langs traséen, og det er gjennomført prøvetaking og analyse av fysisk-kjemiske parametere i fem runder i 2018 og 2019. I tillegg er det utført tre runder med undersøkelse av akvatisk økologi (november 2018, mai 2019 og september/oktober 2019).

Programmet omfatter undersøkelser både opp- og nedstrøms planlagte tiltak i resipientene.

Basert på overvåkingsresultater og annen relevant informasjon, er det gjort en vurdering av ferskvannsresipientenes økologiske tåleevne som ikke skal overskrides ved de omsøkte utslipp.

Virksomheten det her søkes om tillatelse for er vurdert til ikke å komme innunder unntaksbestemmelsene i vannforskriften § 12. Fylkesmannen vurderer det slik at tiltaket er av en slik art at det er mulig å rense utslipp fra aktiviteten slik at bestemmelsen i § 4 i vannforskriften kan overholdes. Bedriften skal utføre prøvetaking av utslippet og av resipientene for å se om det er noe påvirkning av tilstanden.

Økologisk tilstand i vassdragene skal ikke forringes, og det skal iverksettes tiltak som hindrer nedslamming og avrenning til vassdrag

Prinsippene i naturmangfoldloven

Ifølge naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Nedenfor følger en vurdering av tiltaket iht. lovens retningslinjer.

§ 8 – kunnskapsgrunnlaget

Viktige naturverdier

Det er utført bunndyrundersøkelser, fiskeundersøkelser og undersøkelser av elvemusling i forbindelse med utbyggingen.

Vi kan ikke se at det er rimelig å kreve mer kunnskap om naturmangfoldet før en beslutning fattes. Etter Fylkesmannens vurdering oppfyller kunnskapsgrunnlaget de krav som stilles i naturmangfoldloven § 8.

Kontinuerlig overvåking av kjemiske parametere (suspendert stoff, pH med mer) vil hele tiden gi grunnlag for å vurdere eventuell påvirkning fra utslippet.

§ 9 – føre-var-prinsippet

Bedriften skal lage et prøveprogram for utslipp til vann. Ved at utslippene følges opp med undersøkelser og målinger, vil det være mulig å stille krav til ytterligere tiltak ved behov. Med bakgrunn i dette mener vi at risikoen for irreversibel skade på naturmangfoldet i vannforekomsten over tid skal være liten.

§ 10 – samlet belastning

Det vurderes at tiltaket vil medføre noe økt belastning på bekkene i anleggsfasen. Det vil derfor bli nødvendig med rensing av utslippet og andre tiltak som begrense belastningen på berørte bekker og elver.

§ 11 – kostnadene ved miljøforringelse

Det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder. Bedriften må derfor følge opp utslippet med målinger av sentrale parametere. Hvis det viser seg at belastningen fra driften blir for stor, må bedriften ta kostnadene med forbedringstiltak, evt. ekstra rensetrinn.

§ 12 – miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det skal tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som ut fra en tidligere, nåværende og framtidig bruk av naturmangfoldet og økonomiske forhold gis de beste samfunnsmessige resultatene.

For øvrig skal anlegget drives i samsvar med opplysninger gitt i søknaden.

Risikovurdering

I henhold til forurensningsloven og forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) er det utbyggers ansvar å gjennomføre en miljørisikovurdering av utslippene, samt dokumentere at eventuelle utslipp fra virksomheten ikke fører til skade eller ulempe for omgivelsene.

Konklusjon

Fylkesmannen har vurdert saken slik at det kan gis tillatelse for den omsøkte virksomheten. Krav om overvåking av utslippet gjør det mulig å kreve ytterligere rensing ved behov. Med bakgrunn i dette mener vi at risikoen for irreversibel skade på naturmangfoldet i vannforekomsten over tid skal være liten.

Bedriften må likevel ha en plan klar for å redusere evt. ulemper som følge av driften.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføringen av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Vilkår nr.
Innarbeide kravene i tillatelsen i bedriftens internkontrollsystem	Innen oppstart for anlegget	2.6
Etablere renseanlegg og andre tiltak for å hindre utslipp fra anlegget	Innen driftsstart for aktuelle arbeidsoperasjon	3.1 – 3.4
Sende inn program for prøvetaking av utslippsvann og overvåking i vassdraget	Innen driftsstart	11.1 – 11.2
Utarbeide en tiltaksplan for å begrense støvutslipp fra anlegget og en varslingsplan for støy	Innen driftsstart	7 og 8
Rapportering til Fylkesmannen	1.3 hvert år i driftsperioden	11.3
Utarbeide driftsinstruks for de ulike rensetrinnene/tiltakene	Innen driftsstart for aktuelle arbeidsoperasjon	3.6
Utarbeide en miljørisikoanalyse for sin virksomhet	Innen driftsstart	10.2
Stedsspesifikke tiltaksplaner	I forkant av arbeidet som skal utføres i hvert enkelt vassdrag og skal sendes Fylkesmannen.	3.6

Klageadgang

Tillatelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra avgjørelsen er mottatt. Eventuell klage skal angi det vedtak det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes og sendes om Fylkesmannen.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Tore Haugen
senioringeniør
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Malvik kommune	Postboks 140	7551	HOMMELVIK
NATURVERNFORBUNDET I TRØNDELAG	Sandgata 30	7012	TRONDHEIM
Daniel Wiesenberg			
Trøndelag fylkeskommune	Fylkets hus, Postboks 2560	7735	STEINKJER
NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE) REGION MIDT-NORGE	Abels gate 9	7030	TRONDHEIM

Nye Veier

Utslippstillatelse

For

Anleggsvirksomhet i forbindelse oppgradering av E6 mellom Væretunnelen og Helltunnelen i Malvik kommune

gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11, jfr. § 16 og lakse- og innlandsfiskekloven § 7, forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger gitt i søknad samt opplysninger framkommet under behandling av søknaden. Endringer som virksomheten ønsker å foreta i forhold til dette, det være seg med hensyn til utslippspunkt eller renseutstyr, må være klarert med Fylkesmannen på forhånd.

Dersom hele eller deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er gitt, skal bedriften sende fylkesmannen en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Fylkesmannen kan vurdere evt. endringer i tillatelsen.

Informasjon om ansvarlig enhet

Navn	Nye Veier AS
Gate/postboks	Tangen 76
Poststed	4608 Kristiansand
Kommune og fylke	Kristiansand
Org. nummer	

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Anleggsaktivitet
		Anleggsvirksomhet

Tillatelse gitt: 12.11.20

Marit Lorvik (e.f.)
Seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Tore Haugen
Senioringeniør
Klima- og miljøavdelingen

1. Tillatelsens ramme

Nye Veier AS gis tillatelse til midlertidig utslipp i anleggsfasen i forbindelse med oppgradering av E6 mellom Væretunnelen og Helltunnelen. Dette omfatter utslipp fra tunneldriving, gravearbeider, tiltak i og ved vassdrag og avløp fra riggområder.

2. Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår er satt uttrykkelig grenser for, se nedenfor.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået i forhold til det som er lagt til grunn i forbindelse med saksbehandlingen, medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert. (Jfr. Internkontrollforskriften § 5 punkt 7¹)

---

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

2.5 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal varsles iht. vilkår nedenfor.

2.6 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette². Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

3. Utslipp til vann

3.1 Utslipp av borevann i forbindelse med driving av tunnel og utslipp fra andre aktiviteter til vassdrag

Utslipp av borevann

Utslippspunkt

Utslipp til vassdrag skal føres ut i resipienten på en slik måte at det fører til maksimal innblanding og fortynning av utslippet. Eksakt utslippspunkt skal gjøres ut fra en vurdering av gyteområder, oppvekstforhold for fisk og andre viktige verdier i vassdragene og i samråd med kommunen.

Grenseverdier for renset utslipp til vassdrag av partikler (SS)

Vegbrubekken: 100 mg SS/l

Sollielva: 100 mg SS/l

Homla: 200 mg SS/l

Hestmarkbekken: 100 mg SS/l

- Det skal legges til rette for avbøtende tiltak hvis utslippsvannet fra tunneldrivingen har høy pH slik at man unngår dannelse av toksisk NH_3 i resipienten.
- For tungmetaller, pH og PAH skal utslippet ikke overstige følgende grense:

---

² Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

Komponent	Grense i mikrogram (μg) pr. liter
Bly (Pb)	30
Kobber (Cu)	150
Sink (Zn)	150
Krom (Cr)	150
Nikkel (Ni)	150
PAH	3
Olje (mg/l)	10
pH	6,5-8,5

Verdiene for tungmetaller og PAH er satt ut fra hva som er målt i ordinært overvann og er noe lavere enn krav som settes til industrien for disse parameterne. *Hvis utslippet likevel medfører problemer i elva må det påregnes ytterligere tiltak for å hindre dette.*

Utslipp fra andre aktiviteter til vassdrag

For de andre vassdragene, hvor det ikke er utslipp av tunnelvann, skal utslipp av partikler og pH være i hht. søknad og utslippsnivåer av 30.6.20. Alle beskrevne utslippsnivåer skal minst oppfylles i 90 % av tilfellene. Unntak gjelder bare for perioder med mye nedbør i anleggsområdet og bare for innholdet av partikler (SS).

Bedriften skal sende inn et overvåkingsprogram for utslipp av borevann og andre punktutslipp og for overvåking av berørte vassdrag. Dette skal bl.a. inkludere kontinuerlig overvåking av nøkkelparametere for å sikre at renseanlegget fungerer optimalt og at tilstanden i resipientene ikke medfører skadelige nivåer for fisk og annet liv, se pkt. 11 under.

3.2 Utslipp fra riggområder

Avløp fra verkstedrigg skal minimum renses i oljeutskiller.

Avløp fra bolig/kontorrigg skal avklares med kommunal myndighet.

Når det gjelder riggplasser skal entreprenører iverksette tiltak for å hindre utslipp, søl, uhell og spredning av olje, drivstoff og annen forurensning til løsmasser, grunn og resipienter.

Riggplass hvor det er tilrettelagt for spyling og rengjøring av maskiner og med verksted skal ha oppsamling av vaskevann og overvann som skal renses før utslipp.

3.3 Deponering av stein - og jordmasser

Det skal sendes inn egen søknad om evt. deponering av jord- og steinmasser.

3.4 Arbeid i dagsoner (sprenging, utgraving, betongarbeider mm) og etablering av fyllinger

Dette arbeidet skal utføres på en slik måte at det medfører minst mulig utslipp til vassdrag som følge av arbeidet. Om nødvendig må det bygges avskjærende grøfter, sedimentasjonsbasseng eller liknende tiltak.

Det skal sikres at avrenning fra myrvann blir tilstrekkelig oksidert gjennom tilstrekkelig oppholdstid i sedimenteringsløsning før utslipp til vassdrag. Hvis overvåkning viser lav pH i vassdrag, skal pH-justerende tiltak iverksettes.

Betongarbeid skal ikke utføres med fare for store regnskyll samme dag som støpen er gjort (gjelder der det er fare for utslipp til vann). Det skal ikke foregå utslipp av vann fra betongarbeid direkte til vassdrag. Vask av betongutstyr og betongbil tillates ikke i anleggsområdet med fare for utslipp til vassdrag.

3.5 Drift av renseinretninger og andre tiltak som skal utføres for å begrense utslipp til elva

Det skal utarbeides nødvendige driftsinstruksjoner for de ulike rensetrinnene/tiltakene i pkt. 3.1-3.4 ovenfor. Dette skal bl.a. omfatte ettersyn og tømning av sedimenteringsbasseng og oljeutskillere.

For alle aktiviteter skal det utføres tiltak for å hindre at plast kan gå ut i vassdraget.

For øvrig skal arbeidene utføres i samsvar med søknaden av 30.6.20.

3.6 Stedsspesifikke tiltaksplaner

Det skal lages stedsspesifikke tiltaksplaner for utslipp i forbindelse med arbeid i og ved vannmiljø. Slike planer skal inneholde konkrete avbøtende tiltak for den spesifikke resipient. Planen skal være tilpasset den endelige løsningen fra detaljeringsfasen og planlagt anleggsgjennomføring. Disse planene skal sendes Fylkesmannen i forkant av arbeidet som skal utføres i hvert enkelt vassdrag.

3.7 Fysiske inngrep i vassdrag/stabiliserende tiltak (erosjonssikring og oppfylling av masser)

Følgende vilkår settes for dette punktet:

- Det må ikke overføres vann fra andre nedbørfelt/vassdrag i forbindelse med tiltaket.
- Maskiner og utstyr som har utført arbeid i andre vassdrag/nedbørfelt skal desinfiseres før arbeid i nytt vassdrag/nedbørfelt starter.
- Tiltaksarbeidet skal i så stor grad som mulig foregå tørt for å unngå tilførsler av partikler til vassdragene (jf. pkt 3.1-3.5). Hensynet til elvemusling i Sagelva og Homla, og anadrom fisk i alle vassdragene ved og nedstrøms påvirkningen er viktig.
- Direkte fysiske påvirkning i Homla, som graving, plastring osv. må foregå i perioden 1. juni-15. september.
- Person(er) med elveøkologisk kompetanse må bistå i felt under anleggsarbeider som berører vassdrag.
- Maskinfører veiledes slik at negativ virkning av tiltaket på livet i og ved elva begrenses i tid og rom.
- Endelig krysning av vassdrag under E6 skal løses på en måte som sikrer naturlig opp- og nedvandring for vannlevende organismer.
- Kinnsettjønna har moderat økologisk- og dårlig kjemisk tilstand i dag, og må ikke tilføres nye påvirkninger. Kvaliteten som kalksjø, friluftsområde og godt fiskevann skal opprettholdes og helst forbedres i løpet av anleggs- og driftsperioden.

- Det skal legges til rette for at kantskog og annen kantvegetasjon reetableres naturlig med samme kvalitet og bredde som før.
- Tiltaksområdene skal i hovedsak dekkes med stedegne vekstmasser og beplantes med stedegne arter. Hvis stedegne masser ikke kan brukes, skal det kvalitetssikres at fremmede arter eller sykdommer ikke overføres til elv eller elvenært område.
- Entreprenøren skal ha rutiner for å unngå forurensning fra anlegg- og anleggsmaskiner til vassdraget.
- Tiltakene dokumenteres med bilder som tas før, under og etter, der elva/elvebunnen og elvebredder med kantvegetasjon framgår av bildene. Disse oversendes i kort rapport til Fylkesmannen.
- Det skal føres tilsyn med anlegget etter første flom, både i anleggsfasen og etter ferdigstilling.
- Elvebunnen innenfor tiltaksområdene skal framstå som før tiltaket eller bedre, med kulp, naturlig elvegrus og stein i varierte størrelser.
- Tiltak som ikke utføres i tråd med tillatelsen kan kreves rettet.
- Veier og tunneller bør utformes slik at framtidig rensing av utslipp fra ferdig veg er mulig.

4. Avfall

Bedriften plikter så langt er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Særlig skal innholdet av skadelige stoffer i avfallet søkes begrenset mest mulig. Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften.

4.1 Nærings- og husholdningsavfall

Næringsavfall og husholdningsavfall skal leveres til godkjent avfallsbehandling. Åpen brenning av avfall er ikke tillatt. Deponi av rene masser skal godkjennes av kommunen.

Denne tillatelsen griper ikke inn i kommunens rett til å kreve inn avgifter eller å stille spesielle krav til avfallsets sammensetning.

4.2 Farlig avfall

Farlig avfall (for eksempel spillolje, batterier, maling og lim) skal leveres inn til godkjent mottak. Farlig avfall skal ikke oppbevares mere enn 12 måneder før innlevering.

Olje og oljeholdig slam fra renseinnretninger skal leveres godkjent mottaker for slikt avfall. Slam fra sandfang og sedimenteringsbasseng skal leveres godkjent mottaker for slikt avfall.

5 Grunnforurensning

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann. Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes

og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensete sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

6. Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler mm.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.³

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket.⁴

7. Støy

Følgende støybegrensninger for berørte boliger og annen støyømfintlig bebyggelse gjelder for prosjektet:

Bygningstype	Støykrav på dagtid (LpAeq12h 07-19)	Støykrav på kveld (LpAeq4h 19-23) eller søn-/helligdag (LpAeq16h 07-23)	Støykrav på natt (LpAeq8h 23-07)
Boliger, sykehus, institusjoner mv.	60	55	45
Skoler, barnehager	55 i brukstid		

³ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

⁴ Jf Produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

Støyende drift og aktiviteter bør normalt ikke forekomme om natten hvis noen av de aktuelle bygningstypene blir berørt av aktiviteten.

Det skal utarbeides en varslingsplan for naboer som blir utsatt for vesentlig støy. Denne skal minst omfatte punktene som er nevnt i pkt. 4.4 i T-1442 (Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging).

8. Støv

Hvis det oppstår problemer med støv for boliger, hytter eller andre berørte parter skal det utføres renhold og støvdemping på anleggsområdet/-veier og kjøretøy.

Det skal utarbeides en tiltaksplan for å begrense støvutslipp fra anlegget.

9. Tetningsarbeider i tunnelen

Dersom det skal brukes kjemiske tetningsmidler som kan medføre en miljørisiko for miljøet, skal det gjennomføres en miljørisikovurdering som skal forelegges forurensningsmyndighetene før dette kan brukes.

10. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

10.1 Lagertanker for kjemikalier/oljeprodukt

Det skal utføres nødvendige sikringstiltak rundt lagertanker for kjemikalier/oljeprodukt.

10.2. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

10.3. Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

10.4. Etablering av beredskap

Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være

tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

10.5. Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁵. Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller.

11. Utslippskontroll og rapportering til Fylkesmannen

11.1. Utslippskontroll

Bedriften skal gjennomføre målinger av utslipp til vann. Målinger omfatter prøvetaking, analyse og/eller beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. Det innebærer at prøvene skal tas ved full produksjon på anlegget og med jevne mellomrom gjennom året.

Måleprogrammet skal beskrive både prøvetaking, analyse og/eller beregning, herunder:

- prøvetakings- og analysemetode
- valg av måleperioder
- beregningsmodeller og utslippsfaktorer som benyttes
- beregning av usikkerhet i målingene for de parameterne som er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke utslippsgrenser
[Usikkerhetsberegningene skal følge standard og bør første gang utarbeides av uavhengig konsulent.]

Bedriften er ansvarlig for at metoder og utførelse er forsvarlig kvalitetssikret bl.a. ved å

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal eller utenlandsk standard benyttes.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når prøvetaking og analyse utføres av eksterne
- kvalitetssikre egne analyser ved å delta i ringtester
- kvalitetssikre egne målinger jevnlig ved verifisering av uavhengig tredjepart
- redusere usikkerheten ved målingene mest mulig

Måleprogram for utslipp til vann (gjelder alle aktiviteter med punktutslipp) sendes Fylkesmannen innen driftsstart på anlegget.

11.2 Overvåking av resipient

Bedriften skal måle tilstanden i resipienten.

Vannet i resipienten skal kartlegges og klassifiseres etter *Veileder 02:2018 Klassifisering av miljøtilstand i vann* fra Direktoratgruppen for gjennomføring av vanndirektivet eller andre/nyere nasjonale standarder.

---

⁵ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

Forslag til program for overvåking av resipient sendes Fylkesmannen innen driftsstart. Et slikt program skal også inneholde hvordan personell skal varsles ved overskridelser av parametere som måles kontinuerlig.

Bedriften kan også etter pålegg fra Fylkesmannen måtte betale for en representativ del av kostnadene ved en resipientundersøkelse (enkelstående eller vedvarende program) i et litt større område der anlegget er plassert.

11.3. Rapportering til Fylkesmannen

Bedriften skal sende inn årsrapport til Fylkesmannen innen 1. mars fram til prosjektet er ferdig. Dette skal minst omfatte utslipp fra anlegget, resultat fra overvåking i resipient, disponering av avfall og eventuelle avvik i forhold til utslippstillatelsen.

12. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

13. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

14. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁶. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

---

⁶ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

15. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1**Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.**

Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 13.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloretan	PER
Triklorretan	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater

Nonylfenol og nonylfenoletoksylater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS) og forbindelser som inneholder PFHxS	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
	PFOA
Perfluoroktansyre	
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
